

Začetek in konec neke zgodbe

Prijateljem v spomin

 in Peter Podgornik

Nad Mangartskimi jezeri

Začelo se je na začetku osemdesetih let, ko smo se na prvem sestanku za odpravo v južno steno Lotseja zbrali na Planinski zvezi Slovenije in nas je vodja Aleš Kunaver podrobneje seznanil s tem, kam se odpravljamo in kaj nas približno čaka. Z bratom Pavletom sva tiho poslušala in spoštljivo opazovala nama malo znane obraze, ki sva jih bežno poznala iz knjig in alpinističnih novic. Napetost je popustila, ko smo se med seboj predstavili in sproščeno poklepali, kako bomo naprej. Ker sva bila med mlajšimi in večini tuja, naju je po uradnem koncu sestanka presenetil mladenič z gosto črno brado, ki je z nama začel sproščen pogovor. Kmalu sva v njem spoznala Filipa Benceta - Tačrnega, kot so ga plezalci imenovali. Ugotovili smo, da smo enkrat že bili skupaj v gorah, čeprav se nismo srečali. Nekega avgustovskega dne, leta osemdeset, ko je Tačrn z Borutom Bergantom v severni steni Matterhorna preplezal Smer bratov Schmid, sva midva s Pavletom vstopila v Bonattijevo smer malo bolj desno.

V času pred odhodom na odpravo smo se med sestanki in pakiranjem opreme bolje spoznali, podrli med seboj zid in si odprli pot v skupna doživetja. Naključje je hotelo, da smo skupaj s Filipom in Pavletom sestavljali eno od navez, ki je poskušala srečo v tej mogočni strmi trdnjavi, kjer je gospodarilo slabo vreme z nenehnimi plazovi. Ko sem zaradi omrzlin sredi stene odnehal s plezanjem, sta Filip in Pavle uspešno nadaljevala in bila ena redkih članov odprave, ki so dosegli višino čez 8150 metrov. Globoka doživetja na tej odpravi, velikokrat na meji preživetja, so nas povezala kot borce s prve bojne črte, kar smo v resnici tudi bili.

S Filipom sva leta 1983 sodelovala na ogledni odpravi v skupini Kangčendzenge, kjer smo leta 1985 pod vodstvom Toneta Škarje uspeli opraviti prvi pristop s severa na Jalung Kang. Takrat je bil z nama v navezi Janez Jeglič - Johan. Pot na vrh nam je preprečila nesreča Boruta Berganta, ki je zdrsnil na povratku z vrha, ki sta ga dosegla s Tomom Česnom.

Filip in Kangčendzenga s severa (1983)

Najina najgloblja gorska doživetja pa so vsekakor vezana na ostenje nad Mangartskimi jezeri, kjer sem leta 1982 izgubil brata dvojčka Pavleta in prijateljico Tamaro Likar. Od takrat sem vsako leto konec avgusta organiziral alpinistični tabor v spomin nanju. Filip je bil edini, ki se ga je udeležil vsako leto in kljub slabemu vremenu splezal vsaj eno smer njima v spomin.

Veliko smo v teh letih doživeli skupaj in preplezali čudovite smeri. Filip je kot neutrudni raziskovalec gora velikokrat nadaljeval sam in v stenah nad Mangartskimi jezeri pustil neizbrisno sled. Poleg številnih ponovitev je v tamkajšnjih stenah preplezal preko šestdeset novih smeri. Če je bil lani preminuli prijatelj Ignazio Piussi glavni »capocordata« v stenah nad Mangartskimi jezeri, kjer je s svojimi rabeljskimi soplezalci v letih po drugi svetovni vojni preplezal lepo število novih težkih smeri, potem sedaj lahko mirno rečemo za Filipa, da je bil daleč največji poznavalec vseh sten nad jezeri, ki je aktivno sodeloval tudi pri izdelavi plezalnih vodnikov za to področje.

Leta 1984 sem se med spominskim taborom pod Malim Koritniškim Mangartom prvič navezal na vrh s Pavletom Kozjekom in ta naju je potem še mnoga leta vodila v nepozabna doživetja. Ko sva pred dvema letoma s Pavletom plezala novo smer v Vevnici v spomin na Tineta Miheliča in Jožeta Žumra, nisva niti slučajno slutila, da je to najino zadnje skupno plezanje. In ravno ko sva bila lani s Filipom zadnjič skupaj na taboru pod Mangartom, se je v daljnih pakistanskih gorah izpela Pavletova simfonija.

Raz spominov je bila leta 1982 za naju s Filipom prva nova smer nad Mangartskimi jezeri, posvetila sva jo Pavletu in Tamari. Ko sva jo za petindvajseto obletnico spet ponovila, nisva vedela, da sva

Filip pred šestim taborom (8150 m, Lotse)

FOTO: PAVEL PODGORNİK

zadnjič skupaj na vrvi. Še veliko možnosti za čudovite nove smeri sva videla. Zame bo Raz spominov trajal večno, saj me veže na čudovita skupna doživetja in prijateljstvo z njim.

Z odhodom Pavleta in Filipa sta odšla zadnja iz moje garniture soplezalcev v velikih stenah, predvsem pa sta odšla prijatelja, ki ju ne more nihče nadomestiti.

Filip nas je zapustil kot star gams samotar, v težkem pomladnem snegu. Pomladna se imenuje njegova zadnja preplezana smer nad Mangartskimi jezeri. Tistega letošnjega marčevskega dne mi je z roba stene poslal sporočilo, vedel je za mojo težko poškodbo kolena. Poklical sem ga in kot vedno mi je z navdušenjem govoril, kako je lepo in da vidi še nekaj možnosti za čas, ko bom ozdravel.

Zob časa bo podrl in prerasel skalne možice na vrhovih in skrivnih prehodih, kjer jih je Filip vedno postavljaj. Porumeneli listi v plezalnem vodniku bodo večna priča o neutrudnemu raziskovalcu skritih gorskih koticov, kjer je iskal in našel svoj mir. ○